

Nederlandse Fokkersvereniging het Drentse Heideschaap

Gijsbert Six

Drents Heideschaap

ooi

Schoonebeeker

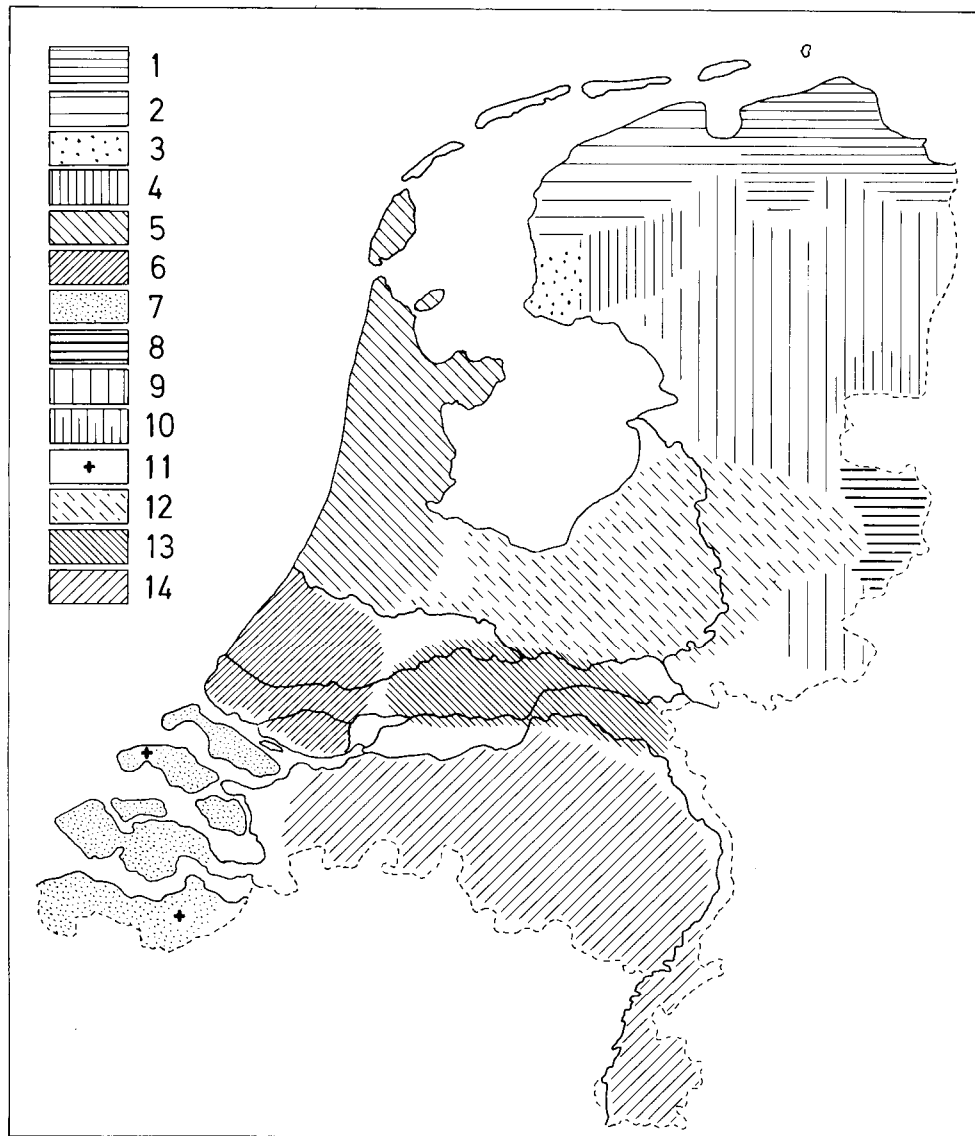

ram

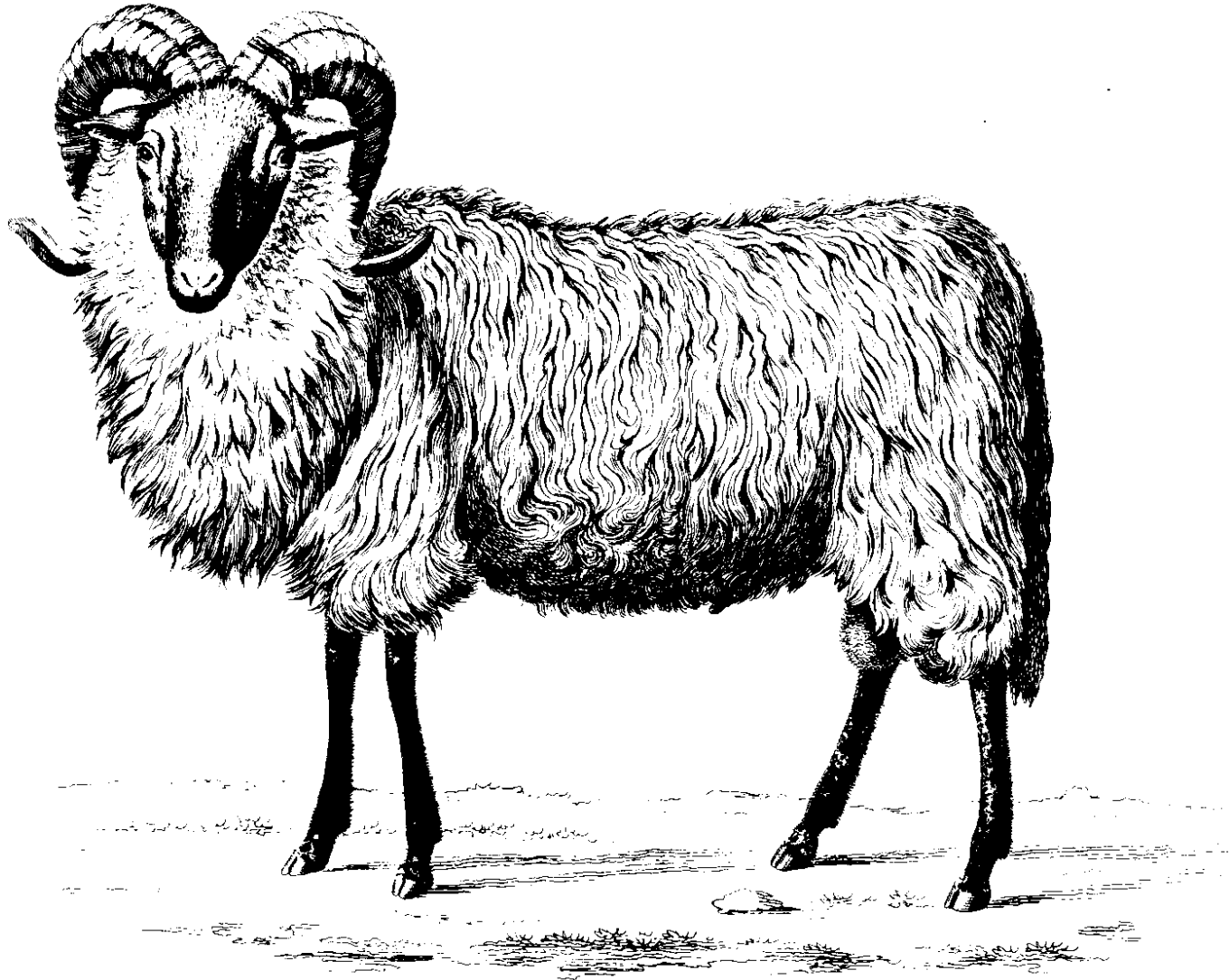

Instrumenten van de fokkerij:

- **rasstandaard**
- **stamboek registratie**
- **keuringen**
- **regels voor de fokkerij**
- **uitwisseling van rassen**
- **eigen selectie**

Verspreidingskaart van de rassen en slagen in Nederland in het begin van de negentiende eeuw (naar Numan, 1835).
 1. Gronings schaap, 2. Klassiek Fries melkschaap, 3. Fries schaap met bruine kop en poten, 4. 'Bokjes', 5. Texelaar, 6. mengsel van Texels, Fries en Gronings schaap, 7. Zeeuws melkschaap/Zeeuws drijfschaap, 8. 'Brikken', 9. Drents heideschaap, 10. 'Munniken', 11. Vlaams schaap, 12. Veluws heideschaap, 13. Burens schaap, 14. Kempisch heideschaap.

Oude prent van een ram van het kleine langstaartige of Heide-Schaap (het Drentsche schaap, bruine verscheidenheid, Vossekoppen). (Numan, 1835).

Paulus Potter, *De Ram*
1647-1648

De herder van 't Haantje

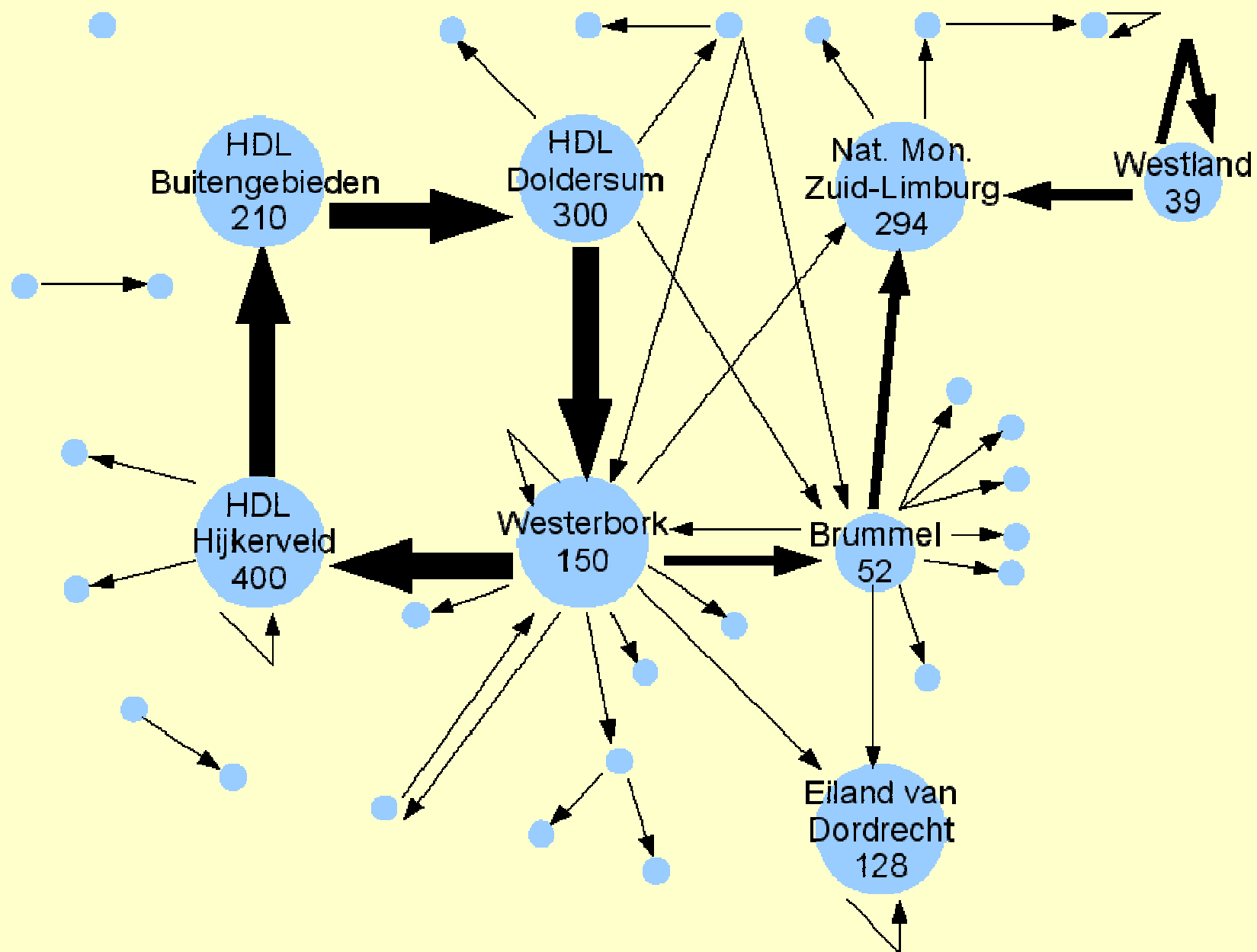

Kenmerken waarop niet gekeurd kan worden:

- **probleemloos aflammeren**
- **moederzorg**
- **(kudde) gedrag**
- **weerstand tegen ziekten en aandoeningen**

Onvoldoende inzicht in inteelttoename.

Behoefte aan model:

- vader/moeder afstamming niet bekend**
- aantal variabelen is wel bekend:**
 - omvang kudde**
 - aantal ingezette rammen**
 - herkomst rammen**
 - levensduur ooien/rammen**
- situatie is niet statisch**

ARR/ARR

Rammenverordening

ARR/ARR

ARR/ARR

Resistent

Hoera, ik ben scrapie-
vrij!

ARR/ARR

ARR/ARR

Scrapie wegfokken zonder risico's

ARR/ARR

ARR/ARR

ARR/ARR

De redding kwam uit Europa

EU parlement 17 mei 2006:

“ The scientific value of breeding programmes for resistance to TSE is questionable.

These programs should only be introduced on a voluntary basis. “

Overwegingen NFDH:

Nog nooit een geval van scrapie bij onze rassen gevonden.

> 80% gevallen klassieke scrapie in Nederland bij een schaap met een VRQ.

Risico van uniforme ARR/ARR populatie: adaptatie van nieuwe TSE stammen die juist op ARR/ARR aangrijpen.

Ernstige gevolgen als een besmetting met scrapie wordt gevonden.

Advies aan de leden: fok VRQ-vrij

Conditie paringsysteem 2

- selectie van voldoende rammen (kuddes en reserverammen) voor handhaving van genetische variatie en bloedspreiding
- inzet rammen op volwassen leeftijd - betere beoordeling - vraagt langer aanhouden;
- paringsschema is gericht op een gesloten foksysteem.

NB Bloedinbreng bij opstarten van een dergelijk fokplan, via ooien uit een nauw verwante populatie, kan wenselijk zijn.
Dit verruimt de selectiemogelijkheden en kan de fokkerij een positieve injectie brengen.

In het selectieprogramma staan centraal:

- Groei
realisatie van goede groei is slechts weggelegd voor een goed gebouwd dier met een sterk geraamte en gezonde organen;
- Levensduur
het langdurig functioneren, werpen van sterke en gezonde lammeren is slechts mogelijk door dieren met een harmonische bouw, een sterke bouw en gezonde organen.

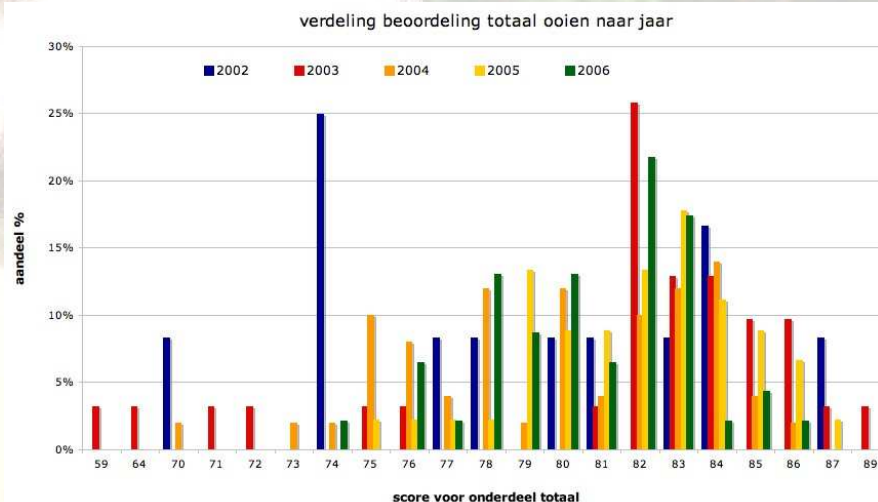
Daarmee, selectie lammeren (4 mnd) op groei (wegen) & exterieur

Overweging: scannen van spierdikte en vetbedekking (4 maand)
voor selectie op efficiënte vleesgroei binnen landschapsbeheer
in evenwicht met fokschema / paringssysteem / selectie.

Fokplan - exterieurbeoordeling

Exterieurbeoordeling; fokdoel en functionaliteit

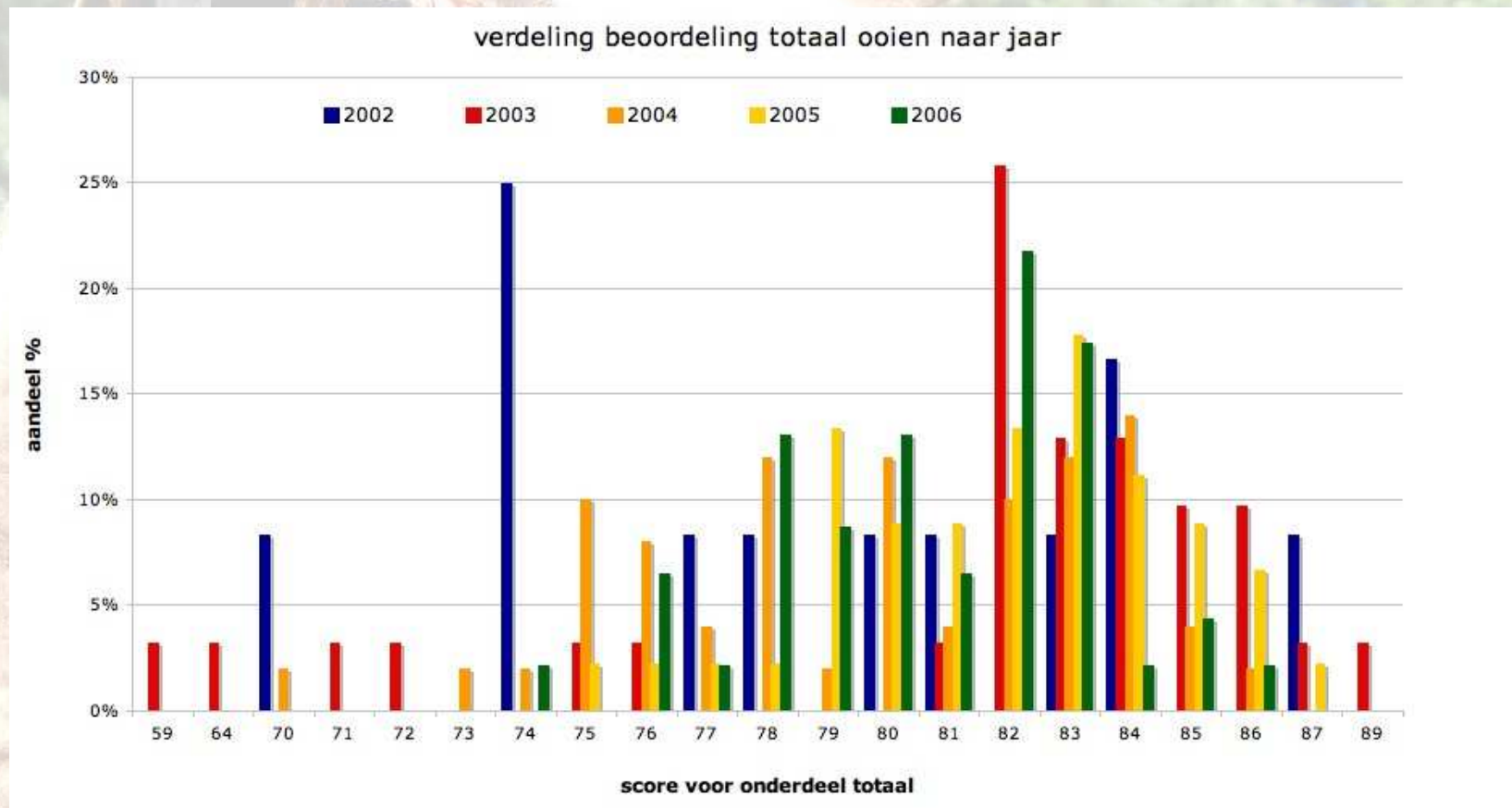
- alle rammen en ooien beoordeeld op 18 - 20 maanden met lineair puntensysteem van 90 - 110 (100 = gemiddelde) voor kop, vacht, staart, romp, beenwerk, type en algemeen voorkomen
- algemeen voorkomen 70 - 100
- mogelijkheid statistische verwerking en vergelijking tussen jaargangen dieren, kuddes en bloedlijnen

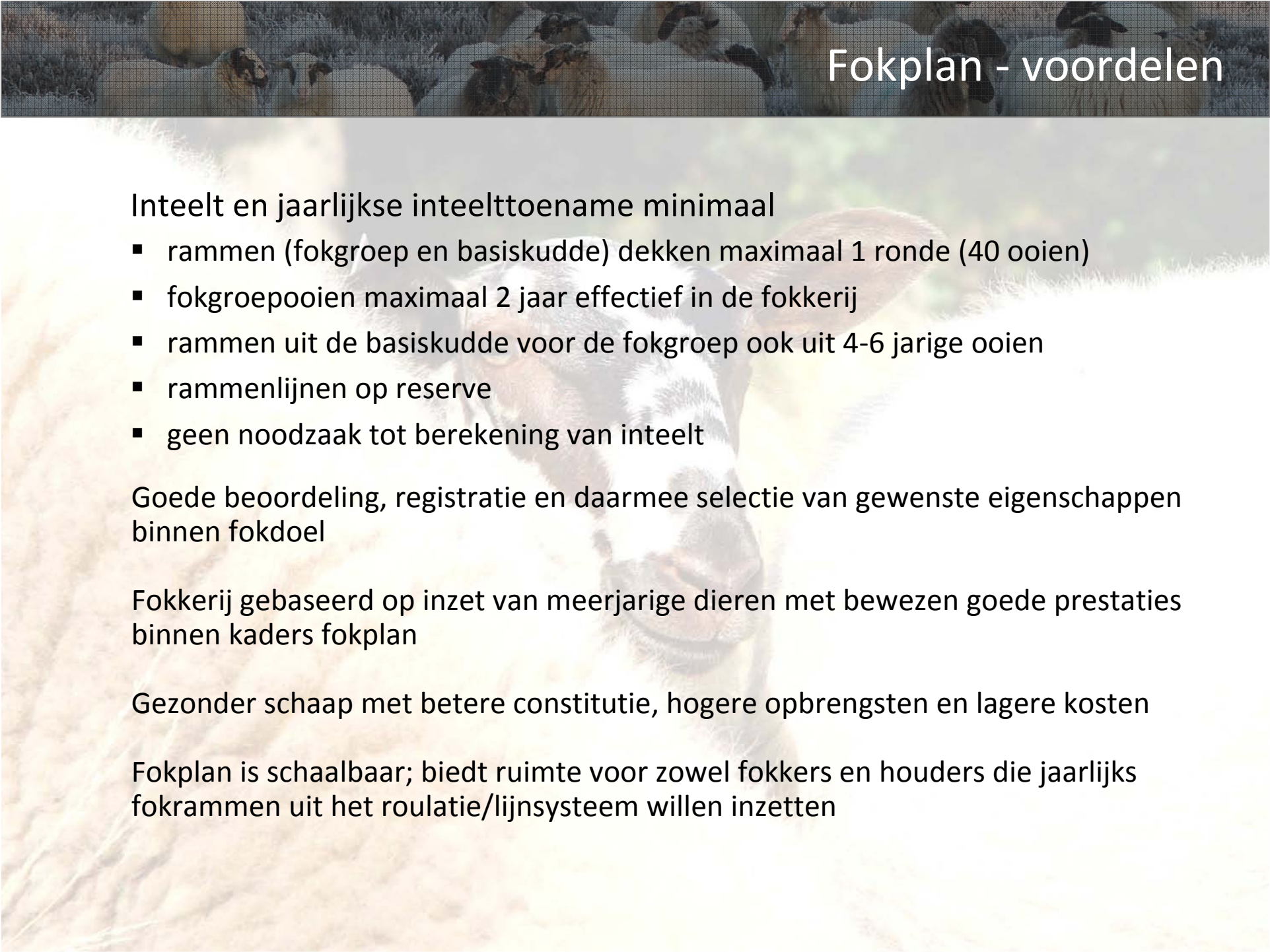

Fokplan - exterieurbeoordeling

Exterieurbeoordeling; fokdoel en functionaliteit

- gemiddelde van kuddes verbetert

The background of the slide features a photograph of a flock of sheep in a grassy field. The top portion of the image is dark and semi-transparent, serving as a header area. The main body of the image is a lighter, semi-transparent view of the sheep, with a close-up of a sheep's head and horns visible in the center.

Fokplan - voordelen

Inteelt en jaarlijkse inteelttoename minimaal

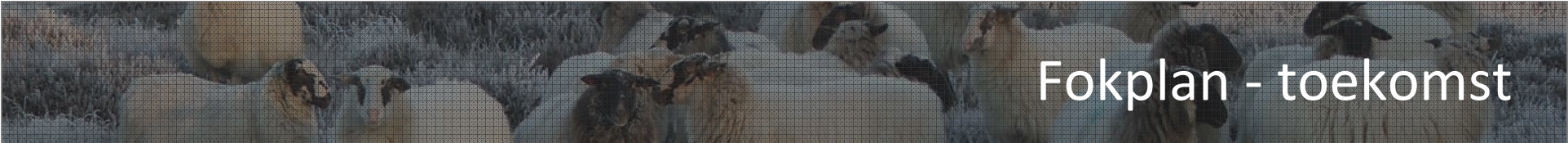
- rammen (fokgroep en basiskudde) dekken maximaal 1 ronde (40 ooien)
- fokgroepooien maximaal 2 jaar effectief in de fokkerij
- rammen uit de basiskudde voor de fokgroep ook uit 4-6 jarige ooien
- rammenlijnen op reserve
- geen noodzaak tot berekening van inteelt

Goede beoordeling, registratie en daarmee selectie van gewenste eigenschappen binnen fokdoel

Fokkerij gebaseerd op inzet van meerjarige dieren met bewezen goede prestaties binnen kaders fokplan

Gezonder schaap met betere constitutie, hogere opbrengsten en lagere kosten

Fokplan is schaalbaar; biedt ruimte voor zowel fokkers en houders die jaarlijks fokrammen uit het roulatie/lijnsysteem willen inzetten

Fokplan - toekomst

1. Scannen voor meting efficiënte vleesgroei in landschapcondities
2. DNA onderzoek - vaststelling identiteit ramlammeren uit kudde bedoeld voor de fokgroep
3. Gelaagde opbouw van de fokkerij conform roulatie/lijsysteem
 - primaire fokkers; kudde + fokgroepooien en dekrammen + registratie
 - secundaire fokkers; kudde met inzet dekrammen
4. Herstel van duurzame nutsfunctie voor landschapsonderhoud; conformiteit qua behoorlijke beloningen en uniforme tarieven.
5. Heideschape basis voor voortreffelijke vleesproducten.
[ASG: kunnen Heideschape zich ecologisch onderscheiden?](#)
6. Stilstaan bij de toeristische attractie en het bewaren van statisch levend erfgoed alleen is stilstand

